

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02- 040/26-18594/2

Podgorica, 20.05.2026.godine

**Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Niku Gjeloshaju, ministru**

Predmet: Mišljenje na Predlog uredbe o zakonskim mjernim jedinicama

Veza: Vaš akt br: 07-328/26-2520/2 od 18.05.2026. godine

Poštovani gospodine Gjeloshaj,

Povodom *Predloga uredbe o zakonskim mjernim jedinicama*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predloženom Uredbom postiže se obezbeđivanje jedinstvenog, tačnog i pouzdanog sistema mjerenja u svim sferama društvenog i privrednog života (trgovina, zdravstvo, zaštita životne sredine, bezbjednost).

Na tekst Predloga uredbe i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju propisa nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog uredbe o zakonskim mjernim jedinicama.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

Na osnovu člana 10 stav 2 Zakona o metrologiji ("Službeni list CG", broj 79/08), Vlada Crne Gore na sjednici od __. __ 2026. godine, donijela je

UREDBU O ZAKONSKIM MJERNIM JEDINICAMA*

Član 1

Ovom uredbom propisuju se zakonske mjerne jedinice, koje se koriste u Crnoj Gori i njihova upotreba.

Član 2

Zakonske mjerne jedinice koje se koriste u Crnoj Gori pored jedinica Međunarodnog sistema jedinica (u daljem tekstu: SI jedinice), su:

- 1) jedinice, definisane na osnovu SI jedinica, koje nijesu njihovi decimalni umnošci niti djelovi;
- 2) jedinice, koje se koriste sa SI jedinicama, a čije su vrijednosti u SI jedinicama dobijene eksperimentalno;
- 3) jedinice, čija je upotreba dozvoljena samo u specifičnim oblastima,
- 4) kombinovane mjerne jedinice.

Nazivi, oznake i definicije SI jedinica i njihovi decimalni umnošci i djelovi dati su u Prilogu 1.

Nazivi, oznake i definicije jedinica koje se koriste pored SI jedinica dati su u Prilogu 2.

Prilozi iz st. 2 i 3 ovog člana čine sastavni dio ove uredbe.

Član 3

Upotreba zakonskih mjernih jedinica iz člana 2 ove uredbe odnosi se na mjerne instrumente koji se koriste, mjerenja koja se vrše i oznake količina izražene u zakonskim mjernim jedinicama.

Odredbe ove uredbe, ne odnose se na mjerne jedinice, koje se upotrebljavaju u oblasti vazdušnog, pomorskog, rječnog i željezničkog saobraćaja, a koje su različite od onih čija je primjena obavezna na osnovu ove uredbe, ako je upotreba takvih jedinica predviđena međunarodnim konvencijama i ugovorima koji obavezuju Crnu Goru.

Član 4

Upotreba mjernih jedinica koje nijesu zakonske mjerne jedinice dozvoljena je za:

- 1) proizvode i opremu, koji se već nalaze na tržištu, odnosno u upotrebi, do dana stupanja na snagu ove uredbe;
- 2) komponente i djelove proizvoda i opreme, koji su neophodni za dopunu ili zamjenu komponenata ili djelova proizvoda i opreme iz tačke 1 ovog stava.

Mjerne jedinice iz stava 1 ovog člana, ne primjenjuju se na pokazivače na mjerilima, odnosno pokazivanje mjerila mora biti isključivo u zakonskim mjernim jedinicama.

Član 5

Dozvoljena je upotreba dodatnih oznaka, koje prate oznaku veličine izraženu u mjernoj jedinici datoj u Prilozima 1 i 2, a podrazumijevaju jednu ili više oznaka veličine izraženih u mjernim jedinicama koje nijesu date u Prilozima 1 i 2.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, nije dozvoljena upotreba dodatnih oznaka na mjerilima za koja je u metrološkim propisima naznačena upotreba samo zakonske mjerne jedinice.

Oznaka veličine izražena u mjernoj jedinici koja je data u Prilogu 1 i 2 ove uredbe ima prednost u odnosu na dodatnu oznaku.

Dodatne oznake iz stava 1 ovog člana moraju biti izražene znakovima koji nijesu veći od znakova za odgovarajuće mjerne jedinice iz Priloga 1 i 2 ove uredbe.

Član 6

Način pisanja mjernih jedinica mora biti u skladu sa standardom MEST ISO 80000 - 1:2009 Veličine i jedinice - Deo 1: Opšti principi.

SI JEDINICE I NJHOVI DECIMALNI UMNOŠCI I DJELOVI

1.1 Osnovne SI jedinice

Tabela 1.1 Osnovne SI jedinice

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
Vrijeme	sekunda	s
Dužina	metar	m
Masa	kilogram	kg
Jačina električne struje	amper	A
Termodinamička temperatura	kelvin	K
Količina supstance	mol	mol
Jačina svjetlosti	kandela	cd

Definicije osnovnih SI jedinica:

Jedinica vremena

Sekunda, simbol s, jeste SI jedinica vremena. Definisana je uzimajući da fiksna brojna vrijednost frekvencije cezijuma $\Delta\nu_{Cs}$, frekvencije hiperfinog prelaza neperturbiranog osnovnog stanja atoma cezijuma 133, iznosi 9 192 631 770, kada je izražena u jedinici Hz, tj. s^{-1} .

Jedinica dužine

Metar, simbol m, jeste SI jedinica dužine. Definisana je uzimajući da fiksna brojna vrijednost brzine svjetlosti u vakuumu (c) iznosi 299 792 458, kada je izražena u jedinici m/s, gdje je sekunda definisana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica mase

Kilogram, simbol kg, jeste SI jedinica mase. Definisana je uzimajući da fiksna brojna vrijednost Plankove konstante h iznosi $6,626\,070\,15 \times 10^{-34}$, kada se izražava u jedinici J·s, koja je jednaka $kg \cdot m^2 \cdot s^{-1}$, gdje su metar i sekunda definisani preko c i $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica jačine električne struje

Amper, simbol A, jeste SI jedinica jačine električne struje. Definisana je uzimajući da fiksna brojna vrijednost elementarnog naelektrisanja e iznosi $1,602\,176\,634 \times 10^{-19}$, kada je izražena u jedinici C, koja je jednaka A·s, gdje je sekunda definisana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica termodinamičke temperature

Kelvin, simbol K, jeste SI jedinica termodinamičke temperature. Definisana je uzimajući da fiksna brojna vrijednost Bolcmanove konstante k iznosi $1,380\,649 \times 10^{-23}$, kada je izražena u jedinici J·K⁻¹, koja je jednaka $kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot K^{-1}$, gdje su kilogram, metar i sekunda definisani preko h , c i $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica količine supstance

Magnetni fluks	veber	Wb	$V \cdot s$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
Magnetna indukcija	tesla	T	$Wb \cdot m^{-2}$	$kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
Induktivnost	henri	H	$Wb \cdot A^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-2}$
Svjetlosni fluks	lumen	lm	$cd \cdot sr$	cd
Osvijetljenost	luks	lx	$lm \cdot m^{-2}$	$m^{-2} \cdot cd$
Aktivnost radioaktivnog izvora	bekerel	Bq		s^{-1}
Apsorbovana doza, specifična predata energija, kerma, indeks apsorbovane doze	grej	Gy	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$
Ekvivalentna doza	sivert	Sv	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$
Katalitička aktivnost	katal	kat		$mol \cdot s^{-1}$

(1) Posebni nazivi za jedinicu snage: naziv *volt-ampere* (simbol 'VA') kada se koristi za izražavanje prividne snage naizmjenične električne struje, i *var* (simbol 'var') kada se koristi za izražavanje reaktivne električne snage. 'Var' nije uključen u GCPM odluke.

Jedinice izvedene iz osnovnih SI jedinica mogu se izraziti u terminima jedinica navedenih u Prilogu 1.

Posebno, izvedene SI jedinice mogu se izraziti pomoću posebnih imena i simbola navedenih u gornjoj tabeli; na primjer, SI jedinica za dinamičku viskoznost može se izraziti kao $m^{-1} \cdot kg \cdot s^{-1}$ ili $N \cdot s \cdot m^{-2}$ ili $Pa \cdot s$.

1.3 Prefiksi i njihove oznake koji se koriste za označavanje određenih decimalnih umnožaka i djelova

Tabela 1.4 SI prefiksi

Faktor	Naziv	Oznaka	Faktor	Naziv	Oznaka
10^{24}	jota	Y	10^{-24}	jokto	y
10^{21}	zeta	Z	10^{-21}	zepto	z
10^{18}	eksa	E	10^{-18}	ato	a
10^{15}	peta	P	10^{-15}	femto	f
10^{12}	tera	T	10^{-12}	piko	p
10^9	giga	G	10^{-9}	nano	n
10^6	mega	M	10^{-6}	mikro	μ
10^3	kilo	k	10^{-3}	mili	m
10^2	hekto	h	10^{-2}	centi	c
10^1	deka	da	10^{-1}	dec	d

Nazivi i oznake decimalnih umnožaka i djelova jedinice mase obrazuju se stavljanjem prefiksa ispred "gram" i njihovih oznaka ispred oznake "g".

Ako je izvedena jedinica izražena u obliku količnika, njeni decimalni umnošci ili djelovi se mogu odrediti dodavanjem prefiksa jedinici u brojiocu ili imeniocu, ili u oba.

Upotreba kombinovanih prefiksa, odnosno prefiksa obrazovanih stavljanjem jednog uz drugi nekoliko gore navedenih prefiksa, nije dozvoljena.

1.4 Posebno dozvoljeni nazivi i oznake decimalnih umnožaka i djelova SI jedinica

Tabela 1.5

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Oznaka	Vrijednost
Zapremina	litar	l ili L ⁽¹⁾	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
Masa	tona	t	1 t = 1 Mg = 10 ³ kg
Pritisak	bar	bar ⁽²⁾	1 bar = 10 ⁵ Pa

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Oznaka	Vrijednost
Jačina optičkih sistema	dioptriya		1 dioptriya = 1 m ⁻¹
Masa dragog kamenja	karat		1 karat = 2 × 10 ⁻⁴ kg
Površina zemljišta	ar hektar	a ha	1 a = 100 m ² 1 ha = 10 ⁴ m ²
Dužinska masa tekstilnog vlakna i konca	teks	tex	1 tex = 10 ⁻⁶ kg · m ⁻¹
Krvni pritisak i pritisak drugih tjelesnih tečnosti	milimetar živinog stuba	mm Hg	1 mm Hg = 133,322 Pa
Površina efektivnog presjeka	barn	b	1 b = 10 ⁻²⁸ m ²

Predmeci i njihove oznake, navedeni u tabeli 1.4, mogu se upotrebljavati zajedno sa jedinicama i oznakama iz tabele 2.3, izuzev jedinice milimetar živinog stuba i njene oznake.

2.4 Kombinovane mjerne jedinice

Kombinacijom mjernih jedinica iz ovog priloga obrazuju se kombinovane mjerne jedinice.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Predlog Uredbe o zakonskim mjernim jedinicama

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Postojeći metrološki sistem Crne Gore koristi definicije osnovnih SI jedinica (kilogram, amper, kelvin, mol) koje su tehnički i naučno prevaziđene na međunarodnom nivou.
- Definicije u važećem propisu oslanjaju se na prevaziđene fizičke standarde umjesto na prirodne konstante, što stvara direktan nesklad sa savremenom pravnom tekovinom EU i standardima Međunarodnog biroa za tegove i mjere (BIPM)
- Neophodnost prenosa Direktive Komisije (EU) 2019/1258 od 23. jula 2019. godine, kojom se redefinišu osnovne SI jedinice na bazi prirodnih konstanti (npr. Plankova konstanta, Bolcmanova konstanta, Avogadrov broj).
- Potencijalne tehničke barijere u trgovini sa zemljama EU zbog neusklađenih metroloških definicija.
- Zastoj u pregovaračkom Poglavlju 1 (Slobodno kretanje robe) zbog nepotpunog usklađivanja pravne tekovine. Nekonzistentnost sa tehničkim standardom MEST ISO 80000-1:2009.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
 - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
-
- Ciljevi koji se postižu su obezbjeđivanje jedinstvenog, tačnog i pouzdanog sistema mjerenja u svim sferama društvenog i privrednog života (trgovina, zdravstvo, zaštita životne sredine, bezbjednost).
 - Ispunjenje međunarodnih obaveza: Potpuno usklađivanje crnogorskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije i tehničkim napretkom koji diktira Međunarodni biro za tegove i mjere (BIPM).
 - Redefinisanje osnovnih SI jedinica: prenosi se Direktiva Komisije (EU) 2019/1258).
 - Uklanjanje tehničkih barijera u trgovini: Omogućavanje crnogorskim privrednicima da koriste mjerne jedinice koje su u potpunosti prepoznate i ekvivalentne onima na tržištu EU.
 - Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG): Ovaj propis predstavlja direktnu realizaciju preuzetih obaveza u okviru Pregovaračkog poglavlja 1 (Slobodno kretanje robe). Usvajanjem ove uredbe vrši se potpuno prenošenje Direktive Komisije (EU) 2019/1258, što je preduslov za ispunjavanje završnih mjerila i zatvaranje ovog poglavlja.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju.

- Opcija 1: "Status quo" (Ne preduzimati ništa) – Zadržavanje stare Uredbe. Ova opcija se odbacuje jer direktno krši obaveze iz procesa pristupanja EU i ostavlja pravne i tehničke nedostatke u sistemu metrologije.
- Opcija 2: Izmjene i dopune postojeće Uredbe – Odbacuje se jer je obim izmjena u prilogima (definicije svih osnovnih jedinica) prevelik, pa je iz razloga pravne sigurnosti i preglednosti opravdanije donijeti novi tekst.
- Opcija 3: Donošenje nove Uredbe o zakonskim mjernim jedinicama (Odabrana opcija) – Omogućava kompletan prenos Direktive (EU) 2019/1258, jasno definisanje izuzetaka za saobraćaj (Član 3), prelazni režim za staru opremu (Član 4) i pravila za dodatne oznake (Član 5).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Ciljne grupe: Privredni subjekti (proizvođači, uvoznici, distributeri mjerne opreme i robe), Zavod za metrologiju, inspeksijski organi i građani kao krajnji potrošači.

-Pozitivni uticaji:

- o *Direktni*: Privreda dobija potpunu pravnu sigurnost i usklađenost sa tehničkim pravilima EU, čime se eliminiše rizik od odbijanja crnogorskih proizvoda na evropskom tržištu. Zavod za metrologiju dobija osvježeni pravni okvir koji prati najnovija naučna dostignuća i definicije BIPM-a (Međunarodni biro za tegove i mjere).
- o *Indirektni*: Građani (potrošači) dobijaju visoki nivo zaštite kroz tačnost mjerenja u oblastima od javnog interesa (zdravstvo, bezbjednost, trgovina). Država uspješno zatvara mjerila u okviru Pregovaračkog poglavlja 1.

-Negativni uticaji:

- o *Direktni*: Potreba za minimalnim prilagođavanjem uvoznika robe iz trećih zemalja (van EU i SI sistema) u pogledu pravila o dodatnim oznakama (Član 5).
- o *Indirektni*: Nisu identifikovani značajni negativni uticaji, s obzirom na to da se tehnička tranzicija na nove definicije SI jedinica primarno odvija na nivou primarnih etalona, a ne u svakodnevnoj komercijalnoj upotrebi bazičnih instrumenata.

- Za građane: Primjena ovog propisa neće izazvati nikakve troškove za građane.
- Za privredu (uključujući mala i srednja preduzeća): Troškovi su zanemarljivi ili jednaki nuli.

- Član 4 stav 1 direktno štiti privrednike jer dozvoljava dalju upotrebu i prodaju proizvoda i opreme koji su se već našli na tržištu do dana stupanja na snagu ove uredbe.
- Jedini potencijalni trošak može nastati kod proizvođača ambalaže ili uvoznika koji moraju uskladiti veličinu fonta dodatnih ne-SI oznaka (npr. lb, oz, inch) tako da ne budu veće od zakonskih SI oznaka (Član 5 stav 4), što predstavlja jednokratni i minimalan administrativno-tehnički trošak štampe.
- DA. Pozitivne posljedice u potpunosti opravdavaju troškove.
- Kako su troškovi za privredu i građane procijenjeni kao zanemarljivi, benefiti koje Crna Gora dobija su višestruki.
- Uklanjanje se potencijalne tehničke barijere u trgovini (TBT) sa EU i zemljama potpisnicama Metarske konvencije.
- Trošak neusvajanja ove uredbe (status quo) bio bi neuporedivo veći, jer bi doveo do zastoja u evropskim integracijama i doveo u pitanje validnost sertifikata o etaloniranju koje izdaje Crna Gora na međunarodnom nivou.
- Propis ima neutralan do blago pozitivan uticaj na stvaranje novih privrednih subjekata. On ne stvara direktne podsticaje (poput subvencija), ali uspostavljanjem jasnih, transparentnih i evropskih pravila igre kreira predvidiv poslovni ambijent.
- Administrativno opterećenje: Propis ne uvodi nikakva nova administrativna opterećenja. Ne propisuju se nove dozvole, licence, obaveze izvještavanja niti odobrenja od strane državnih organa za privredu. Procedure ovjeravanja mjerila ostaju nepromijenjene i sprovode se u skladu sa krovnim Zakonom o metrologiji.
- Biznis barijere: Uredba ne stvara biznis barijere. Upravo suprotno, pozivanje na harmonizovani međunarodni standard MEST ISO 80000-1:2009 (Član 6) eliminiše barijere i olakšava tehničku komunikaciju i razmjenu roba i usluga.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za sprovođenje ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Obzirom da nijesu potrebna sredstva za sprovođenje ovog propisa nije potrebno posebno obrazloženje.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Za implementaciju propisa nije neophodno planirati sredstva za narednu fiskalnu godinu.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze
- Implementacijom propisa nije predviđen prihod za budžet Crne Gore.
- Obzirom da nijesu potrebna sredstva za sprovođenje ovog propisa nije bilo ni metodologije za obračun izdataka.
- Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda jer ih nije bilo troškova.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa tako da eventualne primjedbe nijesu mogle biti uključene u tekst propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U postupak pripreme uključen je Zavod za metrologiju Crne Gore kao krovna stručna institucija.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema prepreka implementaciji propisa.
- Tržišna inspekcija i Metrološka inspekcija (u sklopu Uprave za inspeksijske poslove / nadležnog ministarstva) vršice redovan nadzor nad upotrebom zakonitih mjernih jedinica na tržištu i na mjerilima, u cilju osiguravanja visokog nivoa tačnosti i pouzdanosti mjerenja u Crnoj Gori u skladu sa međunarodnim standardima.
- Ispunjenje ciljeva ove Uredbe mjeriće se kroz sljedeće kvantitativne i kvalitativne indikatore:

1. Steen usklađenosti zakonodavstva (100%):

Potpuni prenos Direktive Komisije (EU) 2019/1258 u pravni sistem Crne Gore, što se verifikuje kroz pozitivno mišljenje Evropske komisije u pregovaračkom Poglavlju 1 (Slobodno kretanje robe).

2. Indikator tehničke usklađenosti na tržištu: Procenat mjerila u upotrebi (u trgovini, zdravstvu, industriji) koja prikazuju rezultate isključivo u zakonskim mjernim jedinicama u skladu sa Članom 4 stav 2 (ciljna vrijednost je 100%).

3. Broj registrovanih nepravilnosti u označavanju: Broj uočenih i otklonjenih nepravilnosti prilikom upotrebe "dodatnih oznaka" na proizvodima (kontrola da li zakonska SI jedinica ima prednost i da li su znakovi adekvatne veličine prema Članu 5).

4. Usvojenost standarda u praksi: Broj sertifikata o etaloniranju i ovjeravanju mjerila koje izda Zavod za metrologiju, a koji su u potpunosti usklađeni sa standardom MEST ISO 80000-1:2009 (Član 6).

- Ministarstvo ekonomskog razvoja: Kao predlagač propisa, vrši krovni politički i administrativni monitoring. Ministarstvo prati dinamiku ispunjavanja obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) u okviru Poglavlja 1.
- Zavod za metrologiju Crne Gore: Primarna stručna institucija odgovorna za operativni monitoring. Zavod kroz postupke ovjeravanja mjerila, održavanja državnih etalona i izdavanja stručnih mišljenja direktno kontroliše da li se u praksi primjenjuju redefinisane SI jedinice.

Datum i mjesto

Podgorica, 18.05.2026. godine

MINISTAR

Nik Gjelošhaj

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Predlog Uredbe o zakonskim mjernim jedinicama

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Postojeći metrološki sistem Crne Gore koristi definicije osnovnih SI jedinica (kilogram, amper, kelvin, mol) koje su tehnički i naučno prevaziđene na međunarodnom nivou.
- Definicije u važećem propisu oslanjaju se na prevaziđene fizičke standarde umjesto na prirodne konstante, što stvara direktan nesklad sa savremenom pravnom tekovinom EU i standardima Međunarodnog biroa za tegove i mjere (BIPM)
- Neophodnost prenosa Direktive Komisije (EU) 2019/1258 od 23. jula 2019. godine, kojom se redefinišu osnovne SI jedinice na bazi prirodnih konstanti (npr. Plankova konstanta, Bolcmanova konstanta, Avogadrov broj).
- Potencijalne tehničke barijere u trgovini sa zemljama EU zbog neusklađenih metroloških definicija.
- Zastoj u pregovaračkom Poglavlju 1 (Slobodno kretanje robe) zbog nepotpunog usklađivanja pravne tekovine. Nekonzistentnost sa tehničkim standardom MEST ISO 80000-1:2009.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Ciljevi koji se postižu su obezbjeđivanje jedinstvenog, tačnog i pouzdanog sistema mjerenja u svim sferama društvenog i privrednog života (trgovina, zdravstvo, zaštita životne sredine, bezbjednost).
- Ispunjenje međunarodnih obaveza: Potpuno usklađivanje crnogorskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije i tehničkim napretkom koji diktira Međunarodni biro za tegove i mjere (BIPM).
- Redefinisanje osnovnih SI jedinica: prenosi se Direktiva Komisije (EU) 2019/1258).
- Uklanjanje tehničkih barijera u trgovini: Omogućavanje crnogorskim privrednicima da koriste mjerne jedinice koje su u potpunosti prepoznate i ekvivalentne onima na tržištu EU.
- Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG): Ovaj propis predstavlja direktnu realizaciju preuzetih obaveza u okviru Pregovaračkog poglavlja 1 (Slobodno kretanje robe). Usvajanjem ove uredbe vrši se potpuno prenošenje Direktive Komisije (EU) 2019/1258, što je preduslov za ispunjavanje završnih mjerila i zatvaranje ovog poglavlja.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju.

- Opcija 1: "Status quo" (Ne preduzimati ništa) – Zadržavanje stare Uredbe. Ova opcija se odbacuje jer direktno krši obaveze iz procesa pristupanja EU i ostavlja pravne i tehničke nedostatke u sistemu metrologije.
- Opcija 2: Izmjene i dopune postojeće Uredbe – Odbacuje se jer je obim izmjena u prilogama (definicije svih osnovnih jedinica) prevelik, pa je iz razloga pravne sigurnosti i preglednosti opravdanije donijeti novi tekst.
- Opcija 3: Donošenje nove Uredbe o zakonskim mjernim jedinicama (Odabrana opcija) – Omogućava kompletan prenos Direktive (EU) 2019/1258, jasno definisanje izuzetaka za saobraćaj (Član 3), prelazni režim za staru opremu (Član 4) i pravila za dodatne oznake (Član 5).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Ciljne grupe: Privredni subjekti (proizvođači, uvoznici, distributeri mjerne opreme i robe), Zavod za metrologiju, inspekcijски organi i građani kao krajnji potrošači.

-Pozitivni uticaji:

- o *Direktni*: Privreda dobija potpunu pravnu sigurnost i usklađenost sa tehničkim pravilima EU, čime se eliminiše rizik od odbijanja crnogorskih proizvoda na evropskom tržištu. Zavod za metrologiju dobija osvježeni pravni okvir koji prati najnovija naučna dostignuća i definicije BIPM-a (Međunarodni biro za tegove i mjere).
- o *Indirektni*: Građani (potrošači) dobijaju visoki nivo zaštite kroz tačnost mjerenja u oblastima od javnog interesa (zdravstvo, bezbjednost, trgovina). Država uspješno zatvara mjerila u okviru Pregovaračkog poglavlja 1.

-Negativni uticaji:

- o *Direktni*: Potreba za minimalnim prilagođavanjem uvoznika robe iz trećih zemalja (van EU i SI sistema) u pogledu pravila o dodatnim oznakama (Član 5).
- o *Indirektni*: Nisu identifikovani značajni negativni uticaji, s obzirom na to da se tehnička tranzicija na nove definicije SI jedinica primarno odvija na nivou primarnih etalona, a ne u svakodnevnoj komercijalnoj upotrebi bazičnih instrumenata.

- Za građane: Primjena ovog propisa neće izazvati nikakve troškove za građane.
- Za privredu (uključujući mala i srednja preduzeća): Troškovi su zanemarljivi ili jednaki nuli.

- Član 4 stav 1 direktno štiti privrednike jer dozvoljava dalju upotrebu i prodaju proizvoda i opreme koji su se već našli na tržištu do dana stupanja na snagu ove uredbe.
- Jedini potencijalni trošak može nastati kod proizvođača ambalaže ili uvoznika koji moraju uskladiti veličinu fonta dodatnih ne-SI oznaka (npr. lb, oz, inch) tako da ne budu veće od zakonskih SI oznaka (Član 5 stav 4), što predstavlja jednokratni i minimalan administrativno-tehnički trošak štampe.
- DA. Pozitivne posljedice u potpunosti opravdavaju troškove.
- Kako su troškovi za privredu i građane procijenjeni kao zanemarljivi, benefiti koje Crna Gora dobija su višestruki.
- Uklanjanje se potencijalne tehničke barijere u trgovini (TBT) sa EU i zemljama potpisnicama Metarske konvencije.
- Trošak neusvajanja ove uredbe (status quo) bio bi neuporedivo veći, jer bi doveo do zastoja u evropskim integracijama i doveo u pitanje validnost sertifikata o etaloniranju koje izdaje Crna Gora na međunarodnom nivou.
- Propis ima neutralan do blago pozitivan uticaj na stvaranje novih privrednih subjekata. On ne stvara direktne podsticaje (poput subvencija), ali uspostavljanjem jasnih, transparentnih i evropskih pravila igre kreira predvidiv poslovni ambijent.
- Administrativno opterećenje: Propis ne uvodi nikakva nova administrativna opterećenja. Ne propisuju se nove dozvole, licence, obaveze izvještavanja niti odobrenja od strane državnih organa za privredu. Procedure ovjeravanja mjerila ostaju nepromijenjene i sprovode se u skladu sa krovnim Zakonom o metrologiji.
- Biznis barijere: Uredba ne stvara biznis barijere. Upravo suprotno, pozivanje na harmonizovani međunarodni standard MEST ISO 80000-1:2009 (Član 6) eliminiše barijere i olakšava tehničku komunikaciju i razmjenu roba i usluga.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za sprovođenje ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Obzirom da nijesu potrebna sredstva za sprovođenje ovog propisa nije potrebno posebno obrazloženje.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Za implementaciju propisa nije neophodno planirati sredstva za narednu fiskalnu godinu.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze
- Implementacijom propisa nije predviđen prihod za budžet Crne Gore.
- Obzirom da nijesu potrebna sredstva za sprovođenje ovog propisa nije bilo ni metodologije za obračun izdataka.
- Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda jer ih nije bilo troškova.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa tako da eventualne primjedbe nijesu mogle biti uključene u tekst propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U postupak pripreme uključen je Zavod za metrologiju Crne Gore kao krovna stručna institucija.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
 - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
 - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
 - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nema prepreka implementaciji propisa.
 - Tržišna inspekcija i Metrološka inspekcija (u sklopu Uprave za inspekcijske poslove / nadležnog ministarstva) vršice redovan nadzor nad upotrebom zakonitih mjernih jedinica na tržištu i na mjerilima ,u cilju osiguravanja visokog nivoa tačnosti i pouzdanosti mjerenja u Crnoj Gori u skladu sa međunarodnim standardima.
 - Ispunjenje ciljeva ove Uredbe mjerice se kroz sljedeće kvantitativne i kvalitativne indikatore:
 1. Steen usklađenosti zakonodavstva (100%):
Potpuni prenos Direktive Komisije (EU) 2019/1258 u pravni sistem Crne Gore, što se verifikuje kroz pozitivno mišljenje Evropske komisije u pregovaračkom Poglavlju 1 (Slobodno kretanje robe).
 2. Indikator tehničke usklađenosti na tržištu: Procenat mjerila u upotrebi (u trgovini, zdravstvu, industriji) koja prikazuju rezultate isključivo u zakonskim mjernim jedinicama u skladu sa Članom 4 stav 2 (ciljna vrijednost je 100%).
 3. Broj registrovanih nepravilnosti u označavanju: Broj uočenih i otklonjenih nepravilnosti prilikom upotrebe "dodatnih oznaka" na proizvodima (kontrola da li zakonska SI jedinica ima prednost i da li su znakovi adekvatne veličine prema Članu 5).
 4. Usvojenost standarda u praksi: Broj sertifikata o etaloniranju i ovjeravanju mjerila koje izda Zavod za metrologiju, a koji su u potpunosti usklađeni sa standardom MEST ISO 80000-1:2009 (Član 6).

- Ministarstvo ekonomskog razvoja: Kao predlagač propisa, vrši krovni politički i administrativni monitoring. Ministarstvo prati dinamiku ispunjavanja obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) u okviru Poglavlja 1.
- Zavod za metrologiju Crne Gore: Primarna stručna institucija odgovorna za operativni monitoring. Zavod kroz postupke ovjeravanja mjerila, održavanja državnih etalona i izdavanja stručnih mišljenja direktno kontroliše da li se u praksi primjenjuju redefinisane SI jedinice.

Datum i mjesto

Podgorica, 18.05.2026. godine

MINISTAR

Nik Gjelošhaj

